

Oznámenie Komisie „Konzultačný dokument o štátnej pomoci na inováciu“ – písomné pripomienky Slovenskej republiky

Inovácie zohrávajú zásadnú úlohu v prebiehajúcej ekonomickej, politickej a sociálnej transformácii nielen rozvíjajúcich sa krajín, ale aj štátov s rozvinutou infraštruktúrou. Inovačná politika by mala preto patriť k prioritným oblastiam, prostredníctvom ktorých je možné zabezpečovať dlhodobý rozvoj ekonomickej prosperity spoločnosti.

V rámci Európskej únie sú vypracované programy na podporu inovácií, ktorých hlavným cieľom je zlepšiť inovačnú výkonnosť Európy stimulovaním lepšej integrácie medzi výskumom a inováciami dosiahnutím politiky podporujúcej inovácie a vytvorením vhodného prostredia pre tento proces. Inovačná politika Európskej únie má teda za cieľ efektívne prepojiť vedecko-výskumnú politiku s hospodárskou politikou.

Jeden z možných prístupov je kapitalizovať výskum realizovaný vo verejnom sektore. Ani Slovenská republika nebude schopná vo významnejšej miere financovať výskumné a vývojové aktivity, ktoré nebudú mať výstupy relevantné pre hospodársku prax. Iba orientácia na ekonomické zhodnotenie môže generovať potrebné financovanie aktivít výskumu a vývoja z privátnej sféry a na druhej strane umožní rozvoj inovačných aktivít a následné zvýšenie konkurencieschopnosti slovenských firiem.

Z tohto pohľadu Slovenská republika oceňuje a podporuje oznámenie Komisie, ktoré umožňuje poskytovanie štátnej pomoci na podporu rozvoja uplatňovania inovácií v krajinách Európskej únie.

Odpovede k jednotlivým otázkam oznámenia Komisie:

Otázka 1) Domnievate sa, že nie je vhodné vytvárať osobitný rámec pre inováciu, a že nové možnosti štátnej pomoci pokrývajú vybrané činnosti zamerané na inováciu?

V rámci nových možností štátnej pomoci odporúčame vytvoriť osobitný rámec pre inovácie ako jeden z najvýznamnejších prostriedkov na zabezpečenie cieľov stanovených Lisabonskou stratégiou. Inovácie sú špecifická oblasť, ktorá potrebuje adekvátny prístup. Preto štátna pomoc pre inovácie by mala byť upravená osobitne.

Osobitný rámec je potrebný najmä z toho dôvodu, aby boli dané jasné hranice oprávnenosti projektov pre oblasť inovácie. Na druhej strane je zrejmé, že podporiť inováciu štátnou pomocou je reálne iba v rámci malých a stredných podnikov (ďalej len „MSP“). Pre väčšie firmy je skôr potrebné vytvoriť vhodné motivujúce prostredie pre rast podielu inovácií.

Otázka 2) Myslíte si, že problémy uvedené v prílohe a zlyhania trhu identifikované Komisiou ako obmedzovanie inovačného procesu sú presné? Ak áno, prečo? Ak nie, prečo nie?

Z väčšej časti sú presné, nejaví sa však nevyhnutným násilne odstraňovať rozdiely v daňových a odvodových systémoch, ktoré sú rozdielne najmä preto, aby prispeli k čiastočnému vyrovnávaniu regionálnych disparít v rámci jednotného trhu Európskej únie.

Existujú aj ďalšie bariéry pre inovácie, napr. vysoká cena za patentovanie. Tiež chýbajú motivačné pravidlá pre zúčastnených čo sa týka vlastníctva a z toho vyplývajúce ocenenie. Napríklad Bayh Dole zákon je veľmi efektívny v tomto smere v USA. Podobný prístup bol úspešne použitý aj v iných krajinách. Lepšie podnikateľské prostredie v mnohých prípadoch poskytuje prirodzenú motiváciu a môže nahradiť štátnu pomoc.

Tieto zlyhania je ďalej možné na území Slovenskej republiky rozšíriť aj o neochotu investovať do výskumu a inovácií v podnikoch, kde prevažuje zahraničný kapitál. Skôr prevláda tendencia, realizovať vývoj

Oznámenie Komisie „Konzultačný dokument o štátnej pomoci na inováciu“ – písomné pripomienky Slovenskej republiky

a inovácie v zahraničných materských firmách a v Slovenskej republike výroby predávať, prípadne montovať. V takejto situácii dochádza k odchodu vysokokvalifikovanej pracovnej sily do zahraničia.

Otázka 3) Opatrenia uvedené v tomto oznámení poskytujú vopred ustanovené kritériá, na základe ktorých sa schvaľuje štátna pomoc na inováciu. Domnievate sa, že takýto prístup je adekvátny?

Uvedený prístup možno považovať za adekvátny.

Na základe publikovaných poznatkov možno dospieť k určitým zovšeobecňujúcim poznatkom. Zlyhania trhu sa javia tým väčšie, čím je podnik menší. To odôvodňuje rôznu mieru pomoci mikropodnikom, malým a stredne veľkým podnikom a prípadné vylúčenie veľkých podnikov z určitého druhu pomoci. Zlyhania trhu obvykle dopadnú viac na nové podniky a aktivity, ako na dobre etablované. Napokon, hoci proces inovácií čoraz viac vychádza z lineárneho modelu, kde aktivity prechádzajú od základného výskumu po obchodnú realizáciu, zostáva pravdou, že na jednej strane trhové mechanizmy sú menej schopné posúdiť a primerane financovať základný výskum, zatiaľ čo na druhej strane, štátna pomoc znáša tým väčšie riziká deformácie hospodárskej súťaže, čím je táto aktivita bližšie k fáze komercializácie.

Otázka 4) Vyzývame akcionárov, aby poskytli praktické dôkazy o primeranosti povolenia štátnej pomoci veľkým spoločnostiam, najmä v súvislosti s cieľom vytvoriť zoskupenia v rámci kompetenčných centier v EÚ. Domnievate sa, že by Komisia mala vytvoriť vopred ustanovené pravidlá umožňujúce štátnu pomoc na inováciu v prospech veľkých spoločností, alebo že by takýto typ pomoci mal vždy podliehať prísnejšej analýze každého individuálneho prípadu na základe notifikácie Komisií? Pokiaľ ide o podporu inovácie (alebo inú štátnu pomoc), mali by sa robiť rozdiely medzi jednotlivými kategóriami veľkých spoločností? Ak áno, na základe akých kritérií? A na aké účely?

Štátna pomoc pre veľké spoločnosti je otázna, pretože tieto v snahe zachovať svoje postavenie na trhu budú robiť výskum a vývoj za každých okolností. V prípade štátnej pomoci pre veľké spoločnosti je problematické dokázať motivačný účinok pomoci. Z tohto dôvodu by štátna pomoc pre veľké podniky mala byť vždy skúmaná prípad od prípadu a notifikovaná Európskej Komisii. Každá štátna pomoc pre veľké podniky predstavuje ohrozenie konkurencie najmä z hľadiska MSP.

V súvislosti s kategorizáciou veľkých spoločností je na zváženie stanovenie pravidiel, ktoré by umožňovali poskytnutie štátnej pomoci na inováciu v prospech veľkých spoločností s počtom zamestnancov do 500 bez obmedzenia sektora a s počtom zamestnancov nad 500 (príp. do 1000) pre oblasti inovácií zameraných hlavne na ochranu životného prostredia (úspory energie, využívanie alternatívnych druhov energie). Vychádzajúc zo skúseností Slovenskej republiky sa o oblasť predbežného vývoja a inovácie zaujímajú skôr podniky, ktoré majú viac zamestnancov ako 250 a nedosahujú ekonomické ukazovatele upravené definíciou MSP.

Otázka 5) Vyzývame akcionárov, aby poskytli praktické dôkazy o primeranosti povolenia štátnej pomoci na inú ako technologickú inováciu, najmä v sektoroch služieb.

V tejto súvislosti odporúčame, aby štátna pomoc na inováciu zahŕňala podporu environmentálne priaznivých technológií, ktoré môžu prispieť nielen k ochrane životného prostredia, ale zároveň k podpore konkurencieschopnosti a ekonomického rastu.

Otázka 6) Mali by pravidlá štátnej pomoci na inováciu zahŕňať regionálne bonusy na kohézne účely? Mali by sa líšiť v závislosti od geografickej situácie regiónu, bez ohľadu na kohézne otázky?

Vzhľadom na rozdiely medzi jednotlivými členskými krajinami by regionálne bonusy pre štátnu pomoc na inováciu boli prínosom. Pri porovnaní jednotlivých krajín Európskej únie (staré a nové členské krajiny) prevládajú

Oznámenie Komisie „Konzultačný dokument o štátnej pomoci na inováciu“ – písomné pripomienky Slovenskej republiky

veľké rozdiely medzi technologickou úrovňou inovovaných výrobkov (len málo inovovaných výrobkov v nových členských krajinách má charakter high-tech), je potrebné podporovať MSP aj v nových členských krajinách.

Úprava regionálnych bonusov je opodstatnená aj vzhľadom na zachovanie jednotnosti úpravy právnych predpisov v oblasti štátnej pomoci. Zatiaľ sa stále javí potrebným prihliadať aj na regionálne aspekty pri poskytovaní štátnej pomoci.

Otázka 7) Sú niektoré formy pomoci vhodnejšie pre určité situácie a určité inovačné činnosti (ako napr. daňové zníženie, zabezpečené úvery, návratné preddavky)?

V krajinách ES sa okrem odpočítateľnosti výdavov na výskum a vývoj od príjmov podliehajúcich dani odporúčajú a realizujú nasledovné nepriame nástroje:

- daňový dobropis (tzv. tax credit),
- urýchléné odpisovanie investičných výdavov na výskum a vývoj,
- rôzne špeciálne daňové, finančné a iné ponuky s cieľom motivácie ľudského faktora vo výskume a vývoji,
- daňové úľavy pre MSP,
- daňová stimulácia rizikového kapitálu a pod.

Forma pomoci závisí predovšetkým na podnikateľskom prostredí a legislatívnom rámci konkrétneho členského štátu. Niektoré štáty napr. neumožňujú podporu prostredníctvom daňového systému.

Poskytnutie štátnej pomoci prostredníctvom štátnych záruk za úvery považujeme za správne. Zabezpečené úvery možno považovať aj za veľmi vhodný nástroj kombinovateľný s priamou dotáciou pri zachovaní dohodnutej maximálnej intenzity pomoci. Úvery by mali poskytovať predovšetkým bankové inštitúcie, ktoré sú na tento účel zriadené. Návratná podpora by mala byť preferovaná vzhľadom na motivačný účinok pre podniky lepšie využiť prostriedky a obmedzené zdroje tak môžu uspokojiť viaceré podniky.

Okrem toho, bude potrebné vytvoriť adekvátny priestor na využitie inovatívnych finančných nástrojov v rámci štrukturálnych fondov. Na rokovanie vlády SR bol predložený materiál Ministerstva financií SR „Návrh inovatívnych finančných nástrojov pre Národný strategický referenčný rámec 2007-2013“, v ktorom sa navrhujú 4 základné oblasti pre využitie zmienených nástrojov: záručné schémy na úvery pre MSP, schémy na podporu začínajúcich podnikateľov (rizikový kapitál), mäkké úvery a podpora projektov PPP. Špecifické návrhy schém a iných produktov inovatívnych finančných nástrojov budú konzistentné s novou iniciatívou EK, EIB a EIF s názvom **JEREMIE**, ktorá by mala byť zameraná na podporu prístupu k finančným prostriedkom pre malé a stredné podniky najmä pre vedu, výskum a podporu naplnenia cieľov Lisabonskej stratégie.

Navrhujeme ponechať otvorený prístup pri zadefinovaní jednotlivých foriem štátnej pomoci vzhľadom na rozdielnosť národných úprav príslušných členských štátov.

Otázka 8) Súhlasíte s navrhovanými kritériami definovať inovačné začínajúce podniky, s prístupom nedefinovať oprávnené náklady, s výškou pomoci a pravidlami kumulovania? Myslíte si, že by sa mali zaviesť osobitné kritériá oprávnenosti pre high-tech sektory, ako sú biotechnológia a farmaceutický sektor, ktoré majú dlhý cyklus prípravy vstupu na trh a vývoja produktu?

S navrhovanými kritériami možno súhlasiť. Podporujeme definovanie začínajúcich inovatívnych podnikov. Mali by byť hodnotené potenciálne ekonomické prínosy z realizovania podporenej inovácie. Za prioritné odporúčame považovať kritérium inovácie. V niektorých sektoroch, kde cesta na trh je dlhšia ako 10 rokov, nemajú inovatívne MSP možnosť prístupu k akémukoľvek financovaniu. Z tohto dôvodu je potrebné pre tieto

Oznámenie Komisie „Konzultačný dokument o štátnej pomoci na inováciu“ – písomné pripomienky Slovenskej republiky

sektory uplatniť špeciálny prístup. Z hľadiska kritéria začiatku existencie podniku najmenšie riziko štátnej pomoci sa ukazuje u podnikov MSP po 2-3 rokoch úspešnej existencie.

Pre high-tech sektory, biotechnológiu a farmaceutický sektor odporúčame zaviesť osobitné kritéria oprávnenosti. O dôležitosti biotechnológií v rozvoji jednotlivých ekonomík najlepšie svedčí práve pozornosť a opatrenia, ktoré im venujú jednotlivé priemyselne vyspelé štáty sveta. Predpokladom je však okrem štátnej pomoci aj existencia kvalitného výskumného zázemia.

Pre podporu biotechnológií a stanovenie osobitných kritérií možno uviesť nasledujúce dôvody:

1. Biotechnológie sú jednou z hlavných oblastí v rámci OECD.
2. Podpora biotechnológií zvyšuje šance uspieť v Rámcových programoch pre výskum a vývoj Európskej únie, kde popri informačných technológiách hlavnými prioritami sú práve biotechnológie.
3. Biotechnológie sú veľmi dobrým príkladom funkčného prepojenia výsledkov základného výskumu s aplikačnou sférou, čo okrem iného umožňuje aj vytvorenie nových pracovných príležitostí.

Pre high-tech sektory, biotechnológiu a farmaceutický sektor navrhujeme predĺženie intervalu na poskytnutie štátnej pomoci vo forme grantu z obdobia 3 rokov na minimálne 5 rokov vzhľadom na dlhý cyklus prípravy vstupu na trh a vývoja produktu.

Otázka 9) Mimo navrhovaných pravidiel uvítame praktické argumenty, ktoré by potvrdzovali potrebu štátnej pomoci: i) pre začínajúce podniky nezávisle na kritériu inovácie a ii) inovačné MSP zriadené dlhšie ako [5 rokov].

Štátna pomoc pre začínajúce podniky by mala byť striktne viazaná na inovácie. Pravidlá pre začínajúce podniky odporúčame upraviť tak, aby v prípade úspešnosti investovali začínajúce podniky svoje zisky opätovne do nových inovačných aktivít s prípadnou možnosťou aj ďalšieho poskytnutia štátnej pomoci.

Podporujeme aj podporu MSP zriadených dlhšie ako 5 rokov vzhľadom na to, že veľmi malé MSP majú málo prostriedkov na samostatné inovácie aj po dobu dlhšej ako 5 rokov. Pomoc pre tieto podniky by sa mala posudzovať v závislosti od charakteru (technologickej náročnosti) inovovaného produktu. Odporúčame tiež možnosť podporiť aj také MSP existujúce dlhšie ako 5 rokov, ktoré inováciou fakticky reštrukturalizujú svoje podnikateľské aktivity tak, ako keby začínali, t.j. nahradia neperspektívnu výrobu inovatívnou technológiou zavádzajúcou inovatívny výrobok alebo službu.

Otázka 10) Domnievate sa, že sú potrebné aj iné formy štátnej pomoci okrem tej, ktorá sa v súčasnosti poskytuje v súvislosti s rizikovým kapitálom, aby sa podporil rozvoj európskych MSP v ďalších etapách nasledujúcich po začiatkovej etape? Ak áno, aké druhy?

Vo všeobecnosti posudzuje Európska komisia podľa oznámenia Komisie Štátna pomoc a rizikový kapitál existenciu štátnej pomoci na úrovni investorov, sprotredkovateľských nástrojov (fondy) a podnikov, do ktorých sa investuje. Posúdenie zohľadňuje, či navrhované opatrenia podporujú investorov na trhu tak, aby zabezpečovali rizikový kapitál cieľovým podnikom, a či tieto opatrenia vedú k rozhodnutiam prijímaným na komerčnej báze. Uznávané formy stimulov zahŕňajú zakladanie investičných fondov, granty pre fondy rizikového kapitálu na pokrytie časti ich administratívnych nákladov a daňové stimuly pre investorov. Avšak toto oznámenie nie je platné v prípade opatrení, ktoré poskytujú kapitál podniku výlučne formou úveru. Rozvoj podnikov potrebuje adekvátne formy financovania počas celého ich životného cyklu. Keď rozsah finančných nástrojov nie je kompletný kvôli zlyhaniu trhu, je vhodné mať možnosť riešiť vzniknutú situáciu aj poskytnutím štátnej pomoci formou úveru.

Oznámenie Komisie „Konzultačný dokument o štátnej pomoci na inováciu“ – písomné pripomienky Slovenskej republiky

Za predpokladu, že rizikový kapitál bude poskytovaný aj formou úveru, resp. záruky za úver, by mala byť akceptovateľná aj kombinácia s priamou dotáciou na vybrané oprávnené náklady, pri súčasnom zohľadnení oznámenia Komisie Štátna pomoc a rizikový kapitál.

Otázka 11) Myslíte si, že tieto opatrenia povedú k očakávanému účinku v zmysle podnecovania MSP, aby zavádzali na trh inovačné výrobky? Ak nie, aké zmeny v týchto pravidlách by sa mali vykonať?

Oceňujeme navrhované možnosti rozšírenia poskytovania štátnej pomoci v oblasti výskumu a vývoja. Doterajšie pravidlá poskytovania štátnej pomoci na výskum a vývoj sú striktné viazané na presné definovanie etáp výskumu a vývoja a pri experimentálnom – predsúťažnom vývoji na rozlíšenie jeho poslednej etapy – vytvorenie prvého prototypu a začiatku činností súvisiacich s výrobou. Predmetný materiál posúva túto hranicu poslednej etapy predsúťažného vývoja smerom bližšie k výrobe s tým, že navrhuje dodatočné činnosti, ktoré umožnia rozšíriť poskytovanie štátnej pomoci v oblasti výskumu a vývoja, ako aj podpory inovácií. Navrhujeme, aby náklady na dodatočné činnosti boli priamo kalkulované do celkových nákladov projektu výskumu a vývoja.

Podniky majú často ťažkosti so začlenením technológií na trh a s prístupom k poznatkom z verejného sektora, ktorý považujú iba za zdroj elementárnych - teoretických vedomostí, ktorých využitie v praxi je problematické. Vo všeobecnosti by sa malo prihliadať na pomerne výraznú heterogénnosť MSP, ktoré sa vo všeobecnosti vyznačujú nedostatkom kvalifikovaného personálu na realizáciu činností vo výskume a vývoji. Pre oblasť výskumu a vývoja považujeme za zásadné východisko pre úspešnosť transféru poznatkov základného výskumu do následných etáp aplikovaného výskumu a praxe, zdokonalenie reforiem verejných výskumných centier a univerzít, s cieľom využitia ich potenciálu pre riešenie výskumných problémov priemyslu.

Úspešnosť MSP na participovaní na inovačných procesoch je výrazne závislá od motivačných nástrojov, ktoré sú v jednotlivých členských krajinách Európskej únie pre túto oblasť dostupné. U priemyselných podnikov a iných podnikateľských subjektov (MSP) je tendencia participovať na rôznych inovačných aktivitách podmienená dosiahnutím optimálneho stavu existenčnej stability príslušného podnikateľského subjektu.

V súvislosti s rizikom spojeným so zavádzaním inovačných výrobkov je potrebné cielenú pozornosť venovať zavádzaniu stratégie REACH do priemyselnej praxe, ktorú upravuje návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o registrácii, hodnotení, autorizácii a obmedzovaní chemikálií. REACH sa stane ústrednou stratégiou manažmentu chemických látok nielen v tomto období ale aj v období najbližších 12 rokov. Cieľom realizácie predmetného nariadenia bude nielen podstatné zlepšenie životného prostredia a verejného zdravia ale aj akcelerovanie inovačných aktivít. Odporúčame pomoc zamerať najmä na vývoj spojený s cielenou substitúciou nebezpečných chemických látok a zmierňovanie nákladov, ktoré z realizácie REACH vyplynú MSP.

Z uvedeného je zrejmé, že navrhované opatrenia môžu pomôcť, pretože bariéry rozvoja nových technológií a produktov sú vysoké, predovšetkým technológií a produktov, ktoré sú založené na nových výsledkoch výskumu. Vzhľadom na prioritu, ktorú predstavuje uvedená problematika, podporujeme uvedené opatrenia a domnievame sa, že navrhované opatrenia budú podnecovať MSP k zavádzaniu inovačných výrobkov.

Otázka 12) Existujú dôkazy, že by sa uvedené ustanovenia mali rozšíriť aj na veľké spoločnosti? Domnievate sa, že by sa v rámci opatrení na poskytnutie veľkých objemov pomoci jednotlivým spoločnostiam alebo jednotlivým sektorom mali požadovať notifikácie? Ak áno, nad akú výšku pomoci? Aké praktické dôkazy by v takom prípade mala Komisia požadovať?

Podporujeme uplatňovanie navrhovaných úprav pre MSP. V prípade veľkých podnikov by mohol byť predpoklad poskytnutia individuálnej štátnej pomoci s tým, že by sa mal zohľadňovať jej regionálny aspekt. V tejto súvislosti je možné nadviazať na pravidlá o regionálnej pomoci pre veľké investičné projekty, ako z hľadiska

Oznámenie Komisie „Konzultačný dokument o štátnej pomoci na inováciu“ – písomné pripomienky Slovenskej republiky

výšky pomoci tak aj z hľadiska poskytnutia štátnej pomoci jednotlivým sektorom. Poskytovanie štátnej pomoci pre veľké spoločnosti je však problematické najmä z dôvodu dokázateľnosti nevyhnutnosti pomoci.

Otázka 13) Ako by ste vnímali špecifickú pomoc pre sprostredkovateľov v oblasti inovácie, ktorí prostredníctvom fúzií alebo zariadenia spoločných podnikov dosahujú kritickú koncentráciu špecializácie v technologickej oblasti? Mala by sa v takomto kontexte investičná pomoc povoliť? Ak áno, za akých podmienok? Aké iné opatrenia by mohli prichádzať do úvahy?

Nedostatočná komunikácia medzi výskumom a vývojom a podnikmi sa stáva bariérou pre inovácie. Inštitúcie, ktoré vytvárajú infraštruktúru pre prenos poznatkov a spätnú väzbu v oblasti inovácií sú nevyhnutné pre správne fungovanie trhu. Štátna pomoc by mala byť poskytovaná predovšetkým konečným príjemcom. Z tohto dôvodu odporúčame orientovať poskytnutie štátnej pomoci v oblasti inovácie iba na podniky podieľajúce sa na inovačných činnostiach.

Špecifická pomoc pre sprostredkovateľov v oblasti inovácií v kontexte investičnej pomoci by bola vítaná za podmienok, že zariadenia, na ktoré sa poskytne investičná pomoc budú minimálne 5 rokov využívané výlučne príjemcom pomoci a sprostredkovateľ svojou výskumno - vývojovou činnosťou prispeje k realizácii konkrétnej inovácie pre konečného príjemcu inovácie.

V rámci povolenej štátnej pomoci by sme uvítali aj poskytnutie štátnej pomoci pre poradenské služby zamerané na environmentálne priaznivé technológie a výrobky.

Otázka 14) Existuje dôkaz, že by sa prijatie vysoko kvalifikovaných pracovníkov inej profesie v MSP malo zahrnúť do pomoci?

Kritériom životaschopnosti projektu je jeho atraktivnosť. Podporujeme ústretový prístup v tejto problematike a odporúčame poskytnutie štátnej pomoci pre prijatie vysokokvalifikovaných pracovníkov inej profesie v MSP s viazanosťou na konkrétny projekt. Poskytnutie štátnej pomoci do určitej výšky, resp. pomoci na zvýšenie mzdových nákladov existujúcich, prípadne nových zamestnancov MSP, ktorí sa budú venovať inováciám môže byť významným prvkom stimulácie inovačnej aktivity. Prípadne by bolo vhodné poskytnutie štátnej pomoci na externé poradenské služby v tejto oblasti.

Otázka 15) Mala by Komisia prijať osobitné pravidlá pre prípady, ak sa výskumný pracovník rozhodne nevrátiť do svojej domovskej univerzity, alebo ak ho univerzita neplánuje prijať späť?

Neodporúčame, aby Komisia prijala osobitné pravidlá pre vyššie uvedené prípady. Stanovenie týchto pravidiel by malo byť záležitosťou kompetentných inštitúcií na národnej úrovni, ktoré budú zohľadňovať národné špecifiká.

Otázka 16) Aká definícia zoskupenia / činností súvisiacich so zoskupovaním by sa mala uplatňovať a aké kritériá využívať, aby sa rozlíšili zoskupenia od širšej kategórie sprostredkovateľov v oblasti inovácie?

Zoskupenie (prípadne niektorý z členov zoskupenia) by malo byť nositeľom inovatívnej technológie alebo postupov. Navrhujeme, aby zoskupenie malo v definícii zahrnutú striktnú povinnosť vykonávať výskum a vývoj s cieľom stimulovať inovačné činnosti na rozdiel od sprostredkovateľov v oblasti inovácií. Prípadne pri definícii zoskupenia by sa mohlo zohľadniť celkové percento výskumných činností zoskupenia, ktoré by malo presiahnuť vopred stanovenú hodnotu.

Oznámenie Komisie „Konzultačný dokument o štátnej pomoci na inováciu“ – písomné pripomienky Slovenskej republiky

Otázka 17) Domnievate sa, že by sa mala umožniť štátna pomoc na podporu európskych kompetenčných centier? Ak áno, aký druh štátnej pomoci, na aké účely a na základe akých podmienok? Aké iné, prípadne lepšie, opatrenia by mohli prichádzať do úvahy?

Podporujeme poskytnutie štátnej pomoci na podporu európskych kompetenčných centier, avšak takých centier, ktoré budú mať presne špecifikovanú oblasť pôsobenia vo výskume a vývoji a táto bude predmetom záujmu podpory zo strany Európskej komisie. Štátna pomoc by mala byť poskytovaná od prípadu k prípadu prostredníctvom komunitárnych programov alebo individuálnou pomocou.

Podpora európskych kompetenčných centier by mohla prispievať ku zvyšovaniu konkurencieschopnosti Európskej únie voči USA a Japonsku.

Otázka 18) Sú potrebné ďalšie kritériá, aby sa predišlo fragmentácii štátnej pomoci a podporila sa koncentrácia zdrojov v obmedzenom počte kompetenčných centier?

V tejto súvislosti je potrebné pri špecifikovaní ďalších kritérií zvažovať, či je dôležité znižovať fragmentáciu štátnej pomoci alebo podporovať zvyšovanie konkurencieschopnosti jednotlivých podnikov zoskupených v kompetenčnom centre. Za predpokladu regionálneho rozdelenia kompetenčných centier neodporúčame vytváranie ďalších kritérií.

Otázka 19) Aký je Váš názor vo všeobecnosti na potrebu ďalších ustanovení pre infraštruktúru, ktorá podporuje inováciu (napr. v oblasti energetiky, dopravy, atď.)?

V prípade infraštruktúry by poskytnutie štátnej pomoci malo byť umožnené pre akéhokoľvek príjemcu nezávisle na jeho veľkosti. Ak je v rámci zavádzania inovácie potrebné rozšíriť infraštruktúru, malo by to byť súčasťou inovačného projektu. Poskytnutie štátnej pomoci by však malo byť presne účelovo smerované. Napríklad poskytnutie štátnej pomoci pre zakladateľa „hnedého priemyselného parku“, t.j. využitie existujúceho priemyselného areálu, v rámci ktorého budú podnikat' inovatívne MSP, na odstránenie starej ekologickej záťaže pri zabezpečovaní infraštruktúry pre predmetný priemyselný park a pod.

Domnievame sa, že všeobecné pravidlá v danej oblasti sú postačujúce.

Otázka 20) Myslíte si, že by veľké podniky mali mať nárok na štátnu pomoc, napr. v prípade zriadenia výskumných zariadení v európskych kompetenčných centrách? Mala by sa Komisia pokúsiť vytvoriť osobitné kritériá na kontrolu takejto štátnej pomoci? Aký druh ekonomických dôkazov by sa mal požadovať na analyzovanie potreby takejto štátnej pomoci?

Domnievame sa, že i veľké podniky a najmä exportujúce svoju produkciu mimo teritória Európskej únie by mali mať možnosť požiadať o poskytnutie štátnej pomoci, čím sa tiež podporí globálna konkurencieschopnosť Európy. Poskytnutie štátnej pomoci by malo byť výnimočné na základe individuálneho prístupu a s viazanosťou na konkrétne projekty prípadne programy.

Na účely analyzovania potreby takejto štátnej pomoci za ekonomické dôkazy možno považovať oddelené vyhodnotenie bežných ekonomických ukazovateľov (oddelené výkazníctvo).